ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS ja ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/190-344-9

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Mari-Liis Uprus
Otsuse tegemise aeg ja koht	31.03.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	10.02.2025
Teabevaldaja	Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsioon Eestis MTÜ e-posti aadress: info@ukraine.ee; adolfioigus@gmail.com
Vaide esitaja	XXX e-posti aadress: XXX

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja korrakaitseseaduse § 28 lg 1 alusel

1) **teen vaideotsuse vaie rahuldada;**
2) **teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:**
    a. **vaadata uuesti läbi vaide esitaja teabenõue ja väljastada vaide esitajale teave osas, mis jäi väljastamata, s.o teave riigi ja kohalike omavalitsuste toetustest tehtud kulude kohta (kuludokumentide koopiad) ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid. Väljastamata jäetud andmete osas põhjendada keeldumist.**
    b. **Juhul kui keeldutakse teabenõude täitmisest suure mahu tõttu, siis tuleb põhjendada, milles suur maht seisneb ning kuidas see takistab ettevõtte ülesannete täitmisest või mis on põhjendamatult suured kulutused.**
    c. **määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 08.04.2025.**

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda 30 päeva jooksul teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon on rikkunud menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil

FAKTILISED ASJAOLUD

1. XXX esitas 21.08.2024 MTÜ Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsioon Eestis päringu, milles sisaldus ka teabenõue, millega palus väljastada teavet UOAE tegevuse kohta.

2. Teabenõudega taotles isik teavet kui palju raha on UOAE kogunud perioodil 1. jaanuarist kuni

17. augustini 2024 ja milleks seda raha kasutati, koos kulutusi kinnitavate dokumentidega. Lisaks soovis isik teada, milliseid rahastusi UOAE saanud Eesti, Ukraina või Euroopa Liidu ametiasutustelt või muudelt organisatsioonidelt eelnimetatud perioodil, koos täpse rahasumma ja kulude eesmärgiga, sh kui palju on saadud toetusi ning kuidas neid on kasutatud, koos seda kinnitavate dokumentidega. Samuti, kas UOAE juhtkond ja liikmed on saanud palka, preemiaid või muid tasusid perioodil 1. jaanuarist kuni 17. augustini 2024 ning kui jah, siis esitada selle kohta teave koos makseid kinnitavate dokumentidega.

3. Andmekaitse Inspektsioon rahuldas vaide ning tegi 19.11.2024 vaideotsuse ja ettekirjutus-hoiatuse avaliku teabe asjas nr 2.1-1/24/916-2200-16 ning kohustas UOAE-d vaatama uuesti läbi vaide esitaja 21.08.2024 esitatud teabenõude, sest MTÜ Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsioon Eestis on riigilt või kohalikult omavalitsuselt saadud toetuste osas teabevaldaja AvTS-i mõistes. Lisaks kohustas AKI väljastama vaide esitajale teabenõudes soovitud teabe osas, millele ei ole seatud seadusest tulenevat juurdepääsupiirangut ning juhul, kui teabevaldaja siiski leidis et teabenõudes küsitud teavet ei saa väljastada, siis tuli välja tuua keeldumise alus ning keeldumist põhjendada.

4. Teabevaldaja vastas isiku teabenõudele 10.12.2024 ja esitas isikule tabeli saadud toetuste kohta küsitud perioodil. UOAE vastuse kohaselt antakse info üksnes tabelis väljatoodud asutustelt saadud toetuste kohta, kuna kohustus oli välja tuua vaid toetuste saamine Eesti Vabariigi eelarvelistelt ametisutustelt. Teabevaldaja teatas, et juhtkond ja liikmed ei ole saanud palka, preemiaid või muid tasusid perioodil 1. jaanuarist 2023 kuni 17. augustini 2024 a.

5. XXX esitas UOAE-le 11.12.2024 uue teabenõude, mille kohaselt soovib vaide esitaja täielikku vastust oma päringule, leides, et ta ei saanud täielikku vastust, kuna vastuses puuduvad koopiad dokumentidest, mis kinnitavad eelarveliste vahendite kasutamist ajavahemikus 1. jaanuar 2023 kuni 17. august 2024 (lepingud, otsused jne) ning ainult projektide nimetustega tabelitest ei piisa.

6. UOAE vastas vaide esitajale 23.12.2024 ning andis teada, et vaide esitaja edastaks neile selge päringu, millist teavet ta soovib, sh milliseid lepinguid või otsuseid ta taotleb ning lisas, et seni kuni päring on ebaselge, ei saa sellele ka vastata.

7. 24.12.2024 täpsustas vaide esitaja oma teabenõuet ning lisas, et soovib oma päringule täielikku vastust esialgses teabenõudes esitatud küsimusele nr 2. Osalises vastuses puudus vaide esitaja väitel järgmine teave: koopiad dokumentidest, mis kinnitavad UOAE eelarvevahendite kasutamist perioodil 1. jaanuar 2023 kuni 17. august 2024 (lepingud, otsused, tšekid ja muud dokumendid). Vaide esitaja lisas, et tabelitest, millel on ainult projektinimed, ilmselgelt ei piisa.

8. XXX esitas 30.01.2025 Andmekaitse Inspektsioonile UOAE tegevuse peale vaide, milles kõrvaldas puudused 10.02.2025. AKI võttis vaide menetlusse.

9. AKI esitas UOAE-le järelepärimise, milles kohustas selgitama, kuidas teabevaldaja mõistis teabenõudega küsitut ehk millist teavet või milliseid dokumente UOAE-le arusaadavalt teabenõudega sooviti saada. Samuti kodustas AKI selgitama, kas UOAE-l on küsitud ajavahemiku kohta (1. jaanuar 2023 kuni 17. august 2024) olemas vaides küsitud teave – s.o koopiad dokumentidest, mis kinnitavad eelarvevahendite kasutamist (lepingud, otsused, tšekid ja muud dokumendid). AKI esitas UOAE-le täiendava järelepärimise, milles palus selgitada, miks ei ole vaide esitajale teabenõude täitmisest keeldumist isikule selgitatud.

10. UOAE vastas AKI järelepärimisele ning saatis vastuse ka XXX 21.03.2025 (registreeritud AKI-s 24.03.2025).

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED

Vaide esitaja palub kohustada teabevaldajat esitama täielikud vastused vastavalt Avaliku teabe seadusele. Vaide esitaja soovib saada teabevaldajalt koopiaid dokumentidest, mis kinnitavad eelarveliste vahendite kasutamist ajavahemikus 1. jaanuar 2023 kuni 17. august 2024 (lepingud, otsused, tšekid ja muud dokumendid), mis kinnitavad teabevaldaja poolt toetustest tehtud kulutusi.

Kohustada UOAE esitama vastused otse Inspektsioonile kontrollimiseks. Alustada järelevalvemenetlust UOAE tegevuse suhtes.

Vaide põhjendused:
UOAE vastus ei sisalda täielikku teavet, mis on nõutud avaliku teabe seaduse § 9, § 18 lg 1 ja § 28 lg 1 alusel. Vastuses puuduvad selgitavad ja tõendavad dokumendid (lepingud, finantsaruanded, detailne rahastuse kasutamine jne), mistõttu vastus ei vasta seaduse nõuetele.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

UOAE selgitas, et küsimusele vastamine eeldab mahukat tööd, sest raha ei ole tulnud ainult toetustest. Samuti on teabevaldaja seisukohal, et puudub alus nõuda, et keegi teeks sellise töö tasuta ja lihtsalt seepärast, et seda soovitakse. Lisaks sisaldavad dokumendid andmeid kolmandate isikute kohta, mida ei ole UOAE-l õigus esitada. Dokumendid on olemas, aga nende maht on suur ja neid tuleb eraldi koguda teiste dokumentide hulgast, mis on mahukas töö.

Lisaks UOAE selgitas, et AvTS § 23 lg 2 p 4 ja p 5 alusel võib teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõuet ei saa täita ühekordse teabe väljastamisega ning kui teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega ettenähtud korras.

Teabevaldaja lisas, et andmete kogumine on ka täiendav kulu, sest see eeldab vastava teenuse tellimist raamatupidamisteenust osutavale isikult.

Lisaks sisaldavad arved ning maksekorraldused kolmandate isikute andmeid, mida ei ole UOAE-l õigus avaldada.

Vaide esitajal on teada isikud, kelle käest on UOAE saanud vahendeid, mistõttu saab ta küsida infot vajaduselt ka antud ametite/isikute käest, kes teostavad järelevalvet, vahendite kasutamise üle.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED

Vaide ese

1. Vaide esitaja palub AKI-il kohustada UOAE-d väljastama talle teabenõudega küsitud teabe, mis jäi väljastamata. Sellest tulenevalt on vaide esemeks teabenõude mittenõuetekohane täitmine ja menetlemine.

2. Vastavalt AvTS § 45 lõike 1 punktile 1 on AKI pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

3. AKI on 19.11.2024 vaideotsuse ja ettekirjutus-hoiatuse avaliku teabe asjas nr 2.1-1/24/916-2200-16 on AKI leidnud, et UOAE on teabevaldaja AvTS § 5 lg 3 punkti 2 mõistes. Eeltoodud sätte alusel võrdsustatakse teabevaldajaga mittetulundusühing teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seaduse seletuskirja kohaselt peab kogu eelarve raha kasutamine olema avalik ning vastavat teavet peab olema võimalik saada kõigilt isikutelt, kes on saanud vahendeid avalike ülesannete täitmiseks või toetust riigilt või kohalikult omavalitsuselt.

Kuna teave riigi või kohaliku omavalitsuse raha kasutamise kohta peab olema avalik, siis ka teave avalikust rahast makstavate toetuste ja selle kasutamise kohta peab olema avalik. Seega UOAE poolt riigilt ja kohalikelt omavalitsustelt saadud toetuste kasutamist puudutav teave ja dokumentatsioon on avalik selles osas, millele ei ole kehtestatud seadusest tulenevat juurdepääsupiirangut.

Teabenõude täitmine

1. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS §-st 6, mille kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on AvTS § 7 alusel iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-is sätestatud korras.

2. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lõike 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest, vastavalt AvTS § 9 lg 1 punktile 7. Eelnevast lähtuvalt on UOAE teabevaldajana AvTS § 9 kohaselt kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest toetusena saadud vahendite kasutamist, sh tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus.

3. Vastavalt AvTS § 18 peab teabevaldaja teabenõude viie tööpäeva jooksul täitma, kas väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas, vastavalt AvTS § 17 ja § 38 lg-le 2 või keelduma teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-is 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

4. Vaide esitaja edastas 11.12.2024 UOAE-le teabenõude, milles palus koopiaid dokumentidest, mis kinnitavad UOAE poolt eelarveliste vahendite kasutamist ajavahemikus 1. jaanuar 2023 kuni 17. august 2024 (lepingud, otsused jne) ning ainult projektide nimetustega tabelitest ei piisa. Lisaks täpsustas vaide esitaja 24.12.2024, et andmeid soovitakse konkreetsete (kulu)dokumentidena – lepingud, otsused, tšekid ja muud dokumendid.

5. Esmalt selgitab AKI, et teabenõue täidetakse selliselt nagu sellest on võimalik aru saada. UOAE selgituste kohaselt mõisteti teabenõuet selliselt, et soovitakse kuludokumente, mis kinnitaks riigi ja kohalikelt omavalitsuste toetustest saadud raha kasutamist. Teabevaldaja selgituste kohaselt tegemist ei ole tavapärase teabega ning on seisukohal, et sellise info saamiseks peab olema esitatud põhjendatud päring. Antud küsimusele vastamine eeldab mahukat tööd, sest raha ei ole tulnud ainult toetustest. Puudub alus nõuda, et keegi teeks sellise töö tasuta ja lihtsalt seepärast, et keegi seda soovib. Lisaks sisaldavad dokumendid andmeid kolmandate isikute kohta, mida ei ole neil õigus esitada. Dokumendid on olemas, aga nende maht on suur ja neid tuleb eraldi koguda teiste dokumentide hulgast, mis on mahukas töö. Teabevaldajal soovib saada selgitust, mis põhjusel teabe esitaja soovib eeltoodud infot ning on vaide esitajale juba piisavalt vastanud.

6. AKI ei saa nõustuda teabevaldaja seisukohaga, et vaide esitaja peaks põhjendama, miks ta teavet vajab. Avaliku teabe saamisel AvTS-i alusel ei pea keegi põhjendama, miks ta seda teavet vajab või mis ta sellega teha tahab. Ühelgi teabenõudjal ei ole juurdepääsupiiranguta avaliku teabe saamisel teistest suuremaid või väiksemaid õigusi. Isikute erinev kohtlemine ja nõue teabe vajalikkust põhjendada on võimalik vaid piiranguga avaliku teabe küsimisel: juurdepääsu võimaldamisel ametialaseks kasutamiseks või õigustatud huvi alusel (vrd AvTS-i § 14 lg 2, § 38 ja 39).

Seega ei ole põhjenduste küsimine teabevaldaja poolt teabenõude täitmisel asjakohane ning teave tuleb isikule väljastada ka siis, kui isik ei põhjenda, miks ta teavet vajab.

7. AKI märgib, et teabenõude täitmisele, sh teabenõude täitmisest keeldumisele, on seadusandja ette näinud kindla regulatsiooni.

   Menetluse raames AKI-le antud selgituste kohaselt ei täitnud teabevaldaja teabenõuet kuludokumentide väljastamise osas sellega kaasneva suure töömahu ning ressursi kulukuse tõttu, viidates AvTS § 23 lg 2 p-le 3. UOAE selgitas lisaks, et raha ei ole tulnud ainult toetustest ning et teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Teabevaldaja viitas AvTS § 23 lg 2 p-le 5, mille alusel võib teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega ettenähtud korras. Lisaks andmete kogumine on ka täiendav kulu, sest see eeldab vastava teenuse tellimist raamatupidamisteenust osutavale isikult. Samuti tõi UOAE välja, et teabenõuet ei saa täita ühekordse teabe väljastamisega (AvTS § 23 lg 2 p 4).

8. AKI selgitab, et juhul, kui teabe väljastamine on ressursimahukas, siis AvTS § 23 lõike 2 punkti 3 kohaselt võib teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.

   Teabenõudja soovis saada perioodil 1. jaanuar 2023 kuni 17. august 2024 UOAE-le toetustena saadud vahenditest tehtud kulutuste kohta kõiki olemasolevaid (kulu)dokumente – lepingud, otsused, tšekid ja muud dokumendid.

   Antud juhul ei nähtu teabevaldaja vastustest, milles seisneb suur maht teabe väljastamisest keeldumisel, sh kas dokumente on palju või on nende hulga välja selgitamine töömahukas või milles täpsemalt ajamahukus teabenõude täitmisel seisneb ning kuidas takistaks teabenõude täitmine asutuse ülesannete täitmist.

   Vastuses Andmekaitse Inspektsioonile järelepärimisele on teabevaldaja selgitanud, et dokumendid on olemas, aga nende maht on suur ja neid tuleb eraldi koguda teiste dokumentide hulgast, mis on mahukas töö. Inspektsiooni hinnangul ei ole olemasolevate dokumentide välja otsimine üldjuhul nii töömahukas, et see takistaks asutusele pandud ülesannete täitmist. Seda enam, et teabenõuetele vastamine on asutusele seadusega pandud ülesanne. Dokumentide väljaotsimine on teabenõude täitmisel tavapärane tegevus. Juhul kui dokumente on palju ja nende väljaotsimine on aeganõudev, siis oli teabevaldajal võimalus tulenevalt AvTS §-st 19 pikendada teabenõudele vastamise tähtaega 15 tööpäevani.

   Kuna teabenõudes soovitud teabe hulka vaadatakse tervikuna, siis AKI möönab, et kõigi kuludokumentide perioodil 01.01.2023 kui 17.08.2024, s.o. umbes ühe aasta ja 8 kuu kuludokumentide läbivaatamise puhul võib olla tegemist ajakuluka tööga ning see takistada asutusele pandud ülesannete täitmist. Küll aga tuleb sellisel juhul täpselt selgitada, milles teabenõude täitmise suur maht seisneb ning kuidas on sellisel juhul asutusele pandud ülesannete täitmine takistatud. Antud juhul ei ole UOAE seda täpsemalt põhjendanud ei vaide esitajale ega AKI-le.

9. Teabevaldaja selgitas täiendavalt, et kuivõrd UOAE ei ole teinud kulutusi vaid toetustena saadud vahenditest, tuleb teabenõude täitmiseks teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida.

AvTS § 23 lg 2 p 5 sätestab, et teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõudele vastamiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel uus teave dokumenteerida. Sellisel juhul loetakse selline teabenõue selgitustaotluseks ning sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg-st 3 tulenevalt tuleb keeldumist ka põhjendada.

Sellisel juhul tuleb viie tööpäeva jooksul isikut teavitada, et asutus luges tema pöördumise selgitustaotluseks, millele vastatakse MSVS § 6 kohaselt 15 päeva jooksul. Seega antud juhul ei ole UOAE, jättes vaide esitaja teavitamata, et pöördumine ei ole nende hinnangul teabenõue, järginud AvTS-is sätestatud nõudeid. Antud juhul on jäetud täitmata teavitamiskohustus. Märgukirjadele ja selgitustaotlustele vastamist AKI ei kontrolli.

Küll aga selgitab AKI antud juhul, et kui kuludokumendid on olemas, siis nende väljaotsimine ei eelda üldjuhul teabe süstematiseerimist ega analüüsimist ning nende alusel uue teabe loomist, vaid olemasolevate dokumentide väljaotsimist ning teabenõudjale esitamist sellisel kujul nagu need on olemas. Sellisel juhul ei ole tegemist selgitustaotlusega, vaid teabenõudega ning teabenõudele vastamisest ei saa sel juhul keelduda tuginedes AvTS § 23 lg 2 punktile 5.

10. AKI on seisukohal, et UOAE on teabevaldaja teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest toetusena antud vahendite kasutamist, vastavalt AvTS § 5 lg 3 p-le 2. Kui kuludokumendis kajastatud kauba või teenuse vm soetamine on vähemalt kaasrahastatud riigilt või kohaliku omavalitsuse eelarvest antud rahaliste vahenditega või toetustega UOAE on selle teabe osas teabevaldaja vastavalt AvTS § 5 lg 3 p-le 2.[1] Seega peab sellise teabe teabenõudjale väljastama.

11. Teabevaldaja selgituste kohaselt laekuvad riigilt ja KOV-idelt saadud toetused ka teistest allikatest pärinevate rahadega ühtsesse MTÜ eelarvesse, st kulutusi on tehtud ka teistest vahenditest, mistõttu ei saa teavet väljastada. AKI selgitab, et teabevaldaja ei pea esitama selliseid raamatupidamisdokumente, mis puudutavad muudest allikatest, s.o mitte toetustena saadud raha kasutamist. Vaide esitaja soovis teabenõudes tutvuda raamatupidamise algdokumentidega, mis kajastavad UOAE kulutusi, mida on rahastatud riigilt või kohalikelt omavalitsustelt saadud toetustest. Asjaolu, et kuludokumendid võivad samal ajal hõlmata mitmest allikast saadud raha kulutamist, ei tähenda, et vaide esitaja oleks nõudnud muudest allikatest saadud raha kasutamise kohta dokumente. Sellises olukorras peab teabevaldaja ise olukorrale lahenduse leidma. Teabevaldaja pidi raamatupidamise korraldamisel arvestama AvTS-ga. Muuhulgas ei ole välistatud ka kõigi teabevaldaja kuludokumentide esitamine, kui erinevatest allikatest saadud raha kulutamist ei ole eraldatud. Teabevaldajal on võimalik katta kinni dokumendi osa, mis ei puuduta riigi või KOV-ide toetustest saadud raha. Kui toetustest saadud raha on kasutatud läbisegi muu rahaga, tuleb vaide esitajal lubada seda kajastavate teabekandjatega tutvuda.[2]

12. Teabevaldaja ei ole dokumente vaide esitajale väljastanud kuna leiab, et tegemist on selgitustaotlusega. Selgitustaotlusena saaks vaide esitaja nõuet tutvuda dokumentidega käsitada juhul, kui soovitud teavet ei oleks dokumenteeritud. Praegusel juhul soovitakse tutvuda olemasolevate raamatupidamisdokumentidega. Dokumentidega osalise tutvumise võimaldamine ei eelda teabe täiendavat töötlemist ega süstematiseerimist. Kui dokumendis on kajastatud nii KOV-idelt ja riigilt toetustena kui ka muudest allikatest saadud raha kasutamist, sisaldab see dokument teavet, mida teabevaldaja peab väljastama. Sellise olemasoleva dokumendi esitamine ei eelda uue dokumendi loomist AvTS § 23 lg 2 punkti 5 mõistes. AvTS § 23 lg 2 punkti 5 alusel ei saa avalikule teabele juurdepääsu

[1] Riigikohtu 19.06.2014 kohtuotsus haldusasjas nr 3-3-1-19-14 punktid 21 ja 22.
[2] *Ibid*,

võimaldamisest keelduda seetõttu, et dokumendis sisaldub ka selline eraõigusliku juriidilise isiku valduses olev teave, millele juurdepääsu avaliku teabe seaduse alusel tagama ei pea.

13. Teabevaldaja viitas, et ei saa teavet väljastada ka mh seetõttu, et arved ning maksekorraldused sisaldavad kolmandate isikute andmeid, mida ei ole UOAE-l õigus avaldada. Siinkohal märgib AKI, et sellisel juhul tuleb juurdepääsupiiranguga teave kinni katta ning väljastada teave juurdepääsupiiranguteta osas.

14. Teabevaldaja selgituste kohaselt on vaide esitajal teada isikud, kelle käest on UOAE saanud rahalisi vahendeid, mistõttu saab ta küsida infot vahendite kasutamise kohta vajadusel ka antud ametite/isikute käest, kes teostavad järelevalvet. Vaide esitaja on küsinud eelarve vahendite kasutamise kohta dokumente teabevaldajalt, asjaolu, et teavet võib saada ka mujalt, ei tähenda, et teabenõuet ei või teabevaldajale esitada ja teavet just neilt saada. Seega ei ole UOAE selline põhjendus teabe väljastamisest keeldumisel asjakohane.

Kokkuvõte

UOAE on teabenõude täitmisel esitanud vaide esitajale nimekirja toetustest ning toetuse andjatest ning jätnud väljastamata riigilt ja kohalikelt omavalitsustelt saadud toetustest tehtud kulutuste kohta tõendavad dokumendid. Kuludokumentide väljastamata jätmist põhjendas teabevaldaja teabenõude täitmise suure mahu, kulukuse ning dokumentide süstematiseerimise vajadusega, küll aga on jätnud täpsemalt selgitamata, milles teabenõude täitmise suur maht täpsemalt seisneb ning põhjendamata olemasolevate dokumentide süstematiseerimise ja analüüsimise vajadust. AKI seisukohal on teabevaldaja vastanud teabenõudele seega osaliselt ning kuludokumentide väljastamisest keeldumisel tuginedes suurele mahule ja teabe süstematiseerimise vajadusele, jätnud teabenõudele nõuetekohaselt vastamata.

Eeltoodust tulenevalt tuleb UOAE-l vaadata uuesti läbi vaide esitaja 11.12.2024 teabenõue (täpsustatud 24.12.2024) ja väljastada vaide esitajale teave riigilt ja kohalikelt omavalitsuselt saadud toetustest tehtud kulutuste kohta (kuludokumentide koopiad) ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid või põhjendada teabe väljastamata jätmist.

Teabenõudele vastamisel tuleb UOAE-l välja selgitada kui palju on riigilt ja kohalikelt omavalitsustelt saadud toetustest tehtud kulutustega seotud dokumente ning väljastada dokumendid ulatuses, mis ei takista asutusele pandud ülesannete täitmist. Juhul kui teabevaldaja siiski leiab, et dokumente ei ole võimalik vaide esitajale väljastada dokumentide suure mahu tõttu, siis tuleb teabevaldajal põhjendada, milles täpselt teabenõude täitmisel suur maht seisneb ja kuidas see takistab asutusele pandud ülesannete täitmist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mari-Liis Uprus
jurist
peadirektori volitusel